

O HOSTINÁCH (Jiří Palán, Huslenky)

Základ kázání: **Lukáš 14:7-14**

⁷ Když pozoroval, jak si hosté vybírají přední místa, pověděl jim toto podobenství: ⁸ "Pozve-li tě někdo na svatbu, nesedej si dopředu; vždyť mezi pozvanými může být někdo váženější, než jsi ty, a ten, kdo vás oba pozval, přijde a řekne ti: ⁹ 'Uvolni mu své místo!' a ty pak musíš s hanbou dozadu. ¹⁰ Ale jsi-li pozván, jdi a posad' se na poslední místo; potom přijde ten, který tě pozval a řekne ti: 'Příteli, pojď dopředu!' Pak budeš mít čest přede všemi hosty. ¹¹ Neboť každý, kdo se povyšuje, bývá ponížěn, a kdo se ponižuje, bude povýšen." ¹² Tomu, kdo jej pozval, Ježíš řekl: "Dáváš-li oběd nebo večeři, nezvi své přátele ani své bratry ani příbuzné ani bohaté sousedy, poněvadž oni by tě také pozvali a tak by se ti dostalo odplaty. ¹³ Ale dáváš-li hostinu, pozvi chudé, zmrzačené, chromé a slepé. ¹⁴ Blaze tobě, neboť nemají, čím ti odplatit; ale bude ti odplaceno při vzkříšení spravedlivých."

Text, který se nás (ne)týká

Tak konečně nějaký biblický text, který se nás netýká! Ono je to sice vždycky o nějakých jiných lidech, v nějaké jiné době, daleko, jinde a dávno, jenže ti faráři - oni na to asi mají školy - to vždycky (nebo alespoň někdy) umí nějak zaonačit, že potom člověk zaslechne něco, co jakoby sedí na něj, z čeho je mu stydno, z čeho má pak ještě těžké svědomí ... to aby se člověk potom bál do tohoto kostela vůbec chodit...

Ale dnes jsme slyšeli: **nesedej si do předu!**

Tak to se nás tedy opravdu netýká. Alespoň tedy my - sestry a bratři z Huslenek - zrovna tohle slyšet nepotřebujeme. My si totiž dopředu rozhodně nesedáme... A už vůbec ne v kostele ... A vy, sestry a bratři z Javorníku, vy to tam u sebe máte vůbec chytře udělané, lavice pěkně kolem, kazatelna a stůl Páně uprostřed, to potom těžko říct, kdo je vlastně víc vpředu a kdo vzadu ... zkrátka (abych se opět pochválil) vychytrale zvolený text pro naši dnešní společnou sborovou neděli - nikoho z nás se nemůže ani dotknout...

To bychom si tedy alespoň mohli myslet, pokud bychom pokládali Ježíše jen za jakéhosi strážce etikety, za jakéhosi Ladislava Špačka z Nazaretu a Káně Galilejské, za někoho, kdo přichází, aby nám udělil dobré rady, jak se chovat u stolu, na hostinách, na svatbách - nebo dokonce snad i v kostele ...

Já vás ovšem milé sestry a milí bratři, z Javorníka, Huslenek i dalších sborů vůbec nepodceňuji, promiňte mi ten úvod.... Já vím, že víte ... že víme ... že Pán Ježíš je víc. Že Pán Ježíš je mnohem víc, než jenom strážcem dobrých mravů, tradic a pořádků. Tušili to i mnozí, kteří se sešli s Ježíšem na hostině v jednom domě ... A ten dnešní text Lukášova evangelia jim Ježíš vypráví jako Podobenství. Jako podobenství o našem vztahu k Bohu a Božímu království. A to se nás už opravdu týká.

... veselý ruch a rej ...

Snad Ježíše k onomu podobenství inspiroval ruch a rej, který v domě předního farizee před hostinou panoval. Ježíš jako hlavní host na hostině byl přirozeně posazen do čela. Ale ostatní pozvaní - zjevně nebyl čas chystat zasedací pořádek - přesně nevěděli, kam se mají usadit. Lepší by samozřejmě bylo sedět někde vpředu, odkud by Ježíš byl dobře slyšet a vidět. Ale zase ne úplně vpředu; kdyby totiž přišel ještě někdo váženější, aby mu potom člověk nemusel potupně přenechat své místo ... ale jak to odhadnout - kde je to tak akorát?

A s Božím královstvím je to podobně. I ono se podobá hostině, která ačkoliv byla dlouho dopředu ohlašována, a pořád se o ní mluvilo (a psalo snad v každém sborovém dopise), propukne jakoby náhle... Přichází a přijíždí mnoho pozvaných hostů, někteří zdejší, jiní odjinud, někteří očekávání, jiní tak úplně ne, nikdo neví, kdo ještě přijde a proč někdo nepřišel ... a uprostřed všeho toho reje stojím já ... snad jsem byl také pozván, no snad ano, když tu jsem, pravda nepřišla mě přímo žádná pozvánka... ale někde jsem to zaslechl, že Pán Ježíš zve ... Beránek zve ... vše je připraveno ... ať přijde, kdo žízní a hladoví ... a zadarmo ... a tak jsem tady ... ale hned úplně nevím, kde je tu mé místo, kam se mám posadit ...

...*jak se vyhnout trapasu (a pak zjihnout u kvasu) ...*

No nejspíš někam hodně dopředu! Vždyť přece patřím Bohu, v Boha věřím, jemu sloužím... jistě, nejsem bez viny, jistě nejsem svatý ... ani ty nejsi svatá ... ale když se ta rozhlídnu kolem, zamyslím se, kdo co dělá ve sboru, doplním to tím, co jsem o kom slyšel... když se nad tím seriózně zamyslím ... tak myslím, že mé místo je tak někde ... hodně vepředu!

Tak to samozřejmě neříkáme nahlas... leda snad chráněni i majestátem úřadu a kazatelny ... ale nejspíš si to - alespoň někdy - myslíme. Že naše místo je docela vpředu před Bohem, rozhodně ne víc vzadu, než místa některých jiných ...

Tak si to obvykle mysleli i farizeové, k nimž Ježíš přišel zrovna na besedu... protože ono je to nejspíš celkem přirozené, si to myslet ... a právě jim, a právě nám, co se alespoň někdy pokládáme před Bohem za docela přední, povídá Pán Ježíš své dnešní podobenství... Ne proto, aby nám zase zatížil svědomí ... ale proto, aby nás ochránil před trapasem a nepříjemným překvapením ...

Na hostině v Božím království totiž narazíme také na - Hostitele. A byl by to trapas, kdyby nás Pán hostiny před ostatními vyzval, abychom uvolnili své místo někomu jinému ... a my potom třeba museli i opustit hlavní sál ... ne že by se snad v zahradním stanu podávalo jiné víno, pivo a malinovka nebo moravský vrabec ... věřím tomu, že nakonec bude všechno stejně dobré všude ... neboť i Pán hostiny je jediné dobré... ale jde o to, aby nám to nebylo líto, že sedíme jinde, než jsme si představovali... protože ona hostina je přece o radosti! A lítost, bolest, křivda, smutek - nic z toho už na ní nemá místo. Proto nemáme o sobě před Bohem smýšlet příliš vysoko ...

... *dáváš-li hostinu ...*

No dobře, ale ukažte mě tedy, kteří, kteří z pozvaných na onu velkou hostinu mají zaujmout ta přední místa! Ačkoliv třeba upřímně vyznáváme své viny i svou vinu za bídu tohoto světa, i když sami sebe nebudeme pokládat za ty před Bohem nejpřednější, stejně nám to vrtá hlavou. Jací tak zbožní, milí a hodní lidé to mohou být - ti co budou posazeni přímo do čela?

To si nejspíš říkali i farizeové, kteří jako první Ježíšovo podobenství slyšeli.

A Ježíš jim to ovšem neprozradí, neboť vše se ukáže právě až v onen čas hostiny. Ale rozhodně naznačí směr, kterým se dívat...

Řekne tomu, kdo jej pozval: „...*dáváš li hostinu, pozvi chudé, zmrzačené a slepé. Blaze tobě, neboť nemají čím ti odplatit, ale bude ti odplaceno při vzkříšení spravedlivých.*“

Chudí, zmrzačení, slepí... Malí a ponížení celého světa ... ne 50, ne jenom padesát syrských sirotků, nejenom milión hladových jemenských dětí, nejenom šest miliónů stínů v naší duši, ale bezpočet sirotků, vdov a bezprávných... Lidí, o nichž mluví Ježíš ve svých blahoslavenstvích ... pokorní, tiší, k smrti smutní a žalostní ... desítky miliónů křesťanů pronásledovaných v dnešním světě ... bezpočet pronásledovaných pro spravedlnost všech dob ... právě pro ně mohou být přední místa v sále Božího království přichystána. Právě pro ně mohou být nachystána místa nejbliže Bohu, neboť všem těm se mohlo v životě někdy zdát, že to k Bohu mají dál než jiní ... Lidí, proti nimž nemáme vůbec nic... Ale na něž jsme při hledání své židličky v sále Božího království ještě nestihli ani pomyslet ...

VÁŽÍŠ SI SVÉHO POZVÁNÍ? (Petr Kulík, Javorník)

Základ kázání: **Lukáš 14:15-24**

¹⁵ Když to uslyšel jeden z hostů, řekl mu: "Blaze tomu, kdo bude jíst chléb v království Božím." ¹⁶ Ježíš mu řekl: "Jeden člověk chystal velikou večeři a pozval mnoho lidí. ¹⁷ Když měla hostina začít, poslal svého služebníka, aby řekl pozvaným: 'Poďte, vše už je připraveno.' ¹⁸ A začali se jeden jako druhý vymlouvat. První mu řekl: 'Koupil jsem pole a musím se jít na ně podívat. Prosím tě, přijmi mou omluvu.' ¹⁹ Druhý řekl: 'Koupil jsem pět párů volů a jdu je vyzkoušet. Prosím tě, přijmi mou omluvu!' ²⁰ Další řekl: 'Oženil jsem se, a proto nemohu přijít.' ²¹ Služebník se vrátil a oznámil to svému pánu. Tu se pán domu rozhněval a řekl svému služebníku: 'Vyjdi rychle na náměstí a do ulic města a přiveď sem chudé, zmrzačené, slepé a chromé.' ²² A služebník řekl: 'Pane, stalo se, jak jsi rozkázal a ještě je místo.' ²³ Pán řekl služebníkovi: 'Vyjdi za lidmi na cesty a k ohradám a přinut' je, ať přijdou, aby se můj dům naplnil. ²⁴ Neboť vám pravím: Nikdo z těch mužů, kteří byli pozváni, neokusí mé večeře.'"

Milí bratři, milé sestry,

jeden z hostů na oné hostině slyšel to, co Pán Ježíš vyprávěl a co nám tak pěkně vyložil br. farář Palán. V hlavě se mu spojil plný stůl, u kterého ležel a Ježíšova slova o vzkříšení spravedlivých. Proto zvolal:

- *Blaze tomu, kdo bude jíst chléb v království Božím.*

A my s tím člověkem souhlasíme! A Ježíš s ním také souhlasí! Skutečně je blahoslavený každý člověk, který se bude účastnit té královské hostiny v Boží svaté a laskavé přítomnosti.

Jenže... Jenže kdo to bude? Kdo bude tím blahoslaveným? Budou to lidé kolem mě? Budou to lidé, které tolik mám rád a za které se modlím dnem i nocí? Budou to ti, které zase vlastně tak moc rád nemám a za které se ani moc nemodlím? Budu to já sám? Budeš to ty, Jirko? Budeš to ty, bratře? Budeš to ty, sestro?

Jak na to Ježíš odpovídá? Rozhodně ne nějakým jmenným seznamem, který by do toho vnesl trochu světla. Nic podobného jako jmenný seznam účastníků zájezdu do Huslenek, v Bibli nenalezneme.

Pán Ježíš odpovídá nepřímou, podobenstvím o večeři. A my jeho zvěst můžeme shrnout takto: Blahoslavený je úplně každý, který neodmítne Boží pozvání. Protože každý, který Božím pozváním nepohrdne, bude jíst chléb v království Božím, bude žít s Bohem a Bůh s ním na věky věků.

Bratři a sestry, nejprve ať ale zazní ta radostná zvěst z Ježíšova vyprávění. My totiž občas máme sklon u těchto Ježíšových příběhů skočit hned doprostřed: K těm, kteří jsou pozváni a pozvání nepřijali. Ale to je chyba!

1) Musíme začít u toho základního sdělení: **Bůh chystá večeři – pro nás všechny.** Ano, to je klíčová zpráva Ježíšova podobenství. To je základ naší naděje. To je skutečné evangelium, radostná zvěst. Vždyť se zamysleme: Bůh by vůbec nic chystat nemusel! On to nemá zapotřebí. On si vystačí sám - a klid'o, píď'o by se obešel bez těch hříšných lidí. Tedy i bez nás, hříšníků z Javorníka a Huslenek. Mohl si tu večeři nechat pro sebe. Nebo si ji mohl úplně odpustit. Nemusel se namáhat - zvláště ne v situaci, kdy ho člověk neposlouchá, zradil ho a všemi možnými způsoby dává najevo, že mu na svém Stvořiteli vlastně nezáleží.

A přesto:

- *Jeden člověk chystal velikou večeři a pozval mnoho lidí.*

Že Bůh na závěr lidských dějin chystá takovou královskou párty, takovou věčnou a radostnou oslavu, to slyšíme už ze Starého zákona. Třeba prorok Izajáš o ní zpívá:

- ⁶ *Hospodin zástupů připraví na této hoře všem národům hostinu tučnou, hostinu s vyzrálým vínem, jídla tučná s morkem, víno vyzrálé a přečištěné.* ⁷ *Na této hoře odstraní závoj, který zahaluje všechny národy, přikrývku, která přikrývá všechny pronárody.* ⁸ *Panovník Hospodin provždy odstraní smrt a setře slzu z každé tváře, sejme potupu svého lidu z celé země; tak promluvil Hospodin. (Iz 25:6-8)*

A Pán Ježíš si právě tento obraz veselí kolem společného stolu velmi oblíbil. Proto ho často používá, když mluví o blížící se radosti v Božím království. A také pak – už jako vzkříšený Pán - to vzkazuje svým církvím:

- ²⁰ *Hle, stojím přede dveřmi a tluču; zaslechne-li kdo můj hlas a otevře mi, vejdu k němu a budu s ním večeřet a on se mnou. (Zj 3:20)*

2) Za druhé: **Bůh vysílá svého služebníka, který zve lidi na Boží hostinu.** To slyšíme hned z další věty:

Když měla hostina začít, poslal svého služebníka, aby řekl pozvaným: 'Pojďte, vše už je připraveno.'

Ale kdo to je, ten služebník? Je to anděl? Je to apoštol? Je to kterýkoliv z nás? Mám za to, že tím služebníkem není nikdo jiný, než vypravěč celého příběhu. Tedy Pán Ježíš sám. On je tím, který zve na hostinu. On je tím, kdo nepřestává zvát – dokud je svět světem. To díky němu se dozvídáme o Božím pozvání, to skrze něho přijímáme Boží volání k hostině. On pozval nás. On pozval naše předky. On pozve snad i naše sousedy a spolupracovníky a příbuzné. On snad v pravý čas pozve i naše děti.

Ježíš je Boží služebník, který volá a zve. A jak věříme a budeme si za chvíli připomínat kolem stolu Páně: Ježíš dá všanc i svůj život, abychom to Boží pozvání do věčné radosti přijali. Ježíš – on je ten skvělý a poslušný Boží sluha...

Vždyť tak o něm mluví třeba apoštol Pavel ve své slavné písni z listu Filipským:

- ⁶ *Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, ⁷ nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka ⁸ se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži.* (Fp 2:6-8)

Toto z poslušnosti vůči Hostiteli učinil služebník Boží a náš Pán: Ježíš - abychom my směli být mezi pozvanými. Aby vůbec někdo mohl být na věčné hostině a jíst chléb v Božím království.

3) No, a za třetí: **Bůh si nedá pokoj, dokud se jeho dům nenaplní k prasknutí.**

Když se Bůh jednou rozhodl být v přítomnosti omilostněných hříšníků po celou věčnost, pak to také splní. On bude stále zvát, volat, pobízet, možná někdy i trochu nutit, dokud nebude jeho království plné. Ano, i nutit bude! To totiž také ten služebník dělá: Některé hosty donutil zúčastnit se té skvělé bašty.

To však také znamená, že Bůh musí nutně jít se svými nároky dolů – aby nakonec naplnil svůj dům. V Ježíšově podobenství je to odstupňované: Nejprve jde sluha pro ty, kteří už pozvání obdrželi. To bylo v Ježíšově době běžné: Služebníci hostitele šli k těm, které chtěl pán pozvat, aby jim doručili pozvání. A pak, za několik dní, vyšli ještě jednou, aby těm pozvaným řekli, že to všechno právě začíná. To víte, hrozná doba bez mobilu a Facebooku!

Poté ale, co ti první do jednoho odmítnou, začne rozhněvaný hostitel zvát další - ty, které nejdřív nezval! *Chudé, zmrzačené, slepé a chromé.* Tedy ty, kteří nejsou ve společenském a náboženském žebříčku zrovna na předních příčkách. Ale podívejme se! Žasněme! Stejně je pozval.

Rejpal by se mohl ptát: *A pozval by je hostitel, kdyby ti první lidé pozvání neodmítli?* To nevím. Ale myslím, že ano.

A potom, co služebník řekl hostiteli, že je pořád ještě místo, hostitel služebníka poslal ještě za město, aby i tam posbíral další lidi a přivedl je ke stolu. Co to je za lidi? To jsou pohané, bratři a sestry. Pohané všech národů, ras a jazyků... Ti jsou pozváni jako poslední. Vždyť to slyšíme z úst Jana, kterému bylo dáno vidět něco z té nebeské hostiny:

- ⁹ *Potom jsem viděl, hle, tak veliký zástup, že by ho nikdo nedokázal sečíst, ze všech ras, kmenů, národů a jazyků, jak stojí před trůnem a před tváří Beránkovou, oblečení v bílé roucho, palmové ratolesti v ruce. ¹⁰ A volali velikým hlasem: "Díky Spasiteli, Bohu našemu, sedícímu na trůnu, a Beránkovi." (Zj 7:9-10)*

Bratři a sestry, v tom případě je zbytečné ptát se, která skupina jsme my. Protože my jsme - co do originálního smyslu Ježíšových slov - až úplně ti poslední v řadě. My jsme ti nečistí pohané, kteří přicházejí na řadu až jako poslední. Možná proto bychom ale měli být těmi nejděčnějšími hosty!

Hostitel tedy pořád slevuje a slevuje - a zve stále méně vhodné a méně hodné lidi na svou večeři. To je úpadek, že? No, možná z lidského pohledu. Ale z Božího pohledu to žádný úpadek není. Právě naopak: Je to stále větší míra Boží milosti, Božího nadhledu, Boží shovívavosti, Boží lásky.

Cílem je plný dům hostů. Cílem je plné Boží království. A toho prostě Bůh dosáhne. Jak vyznává Petr:

- ⁹ *Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání.* (2Pt 3:9)

Bratři a sestry, náš Bůh je úžasný! Připravuje hostinu, zve nás na ni skrze svého služebníka, nenechá se odradit neúspěchy a svůj cíl (plný dům) hodlá bezesbytku naplnit.

A proto až teď slyšíme výzvu: Přijměte to pozvání! Nepropáste Boží pozvání! Nerozmyslete si to! Co to znamená? Ve světle dnešních Ježíšových slov to znamená pouze jedno: Nade všechno si važno Boží pozvánky. Boží pozvání má být pro nás to úplně nejdůležitější. Má být důležitější, než naše obchody, než naše práce, než naše záliby a zájmy, než naše úspory, než naše rodina, než náš život. Vždyť ne nadarmo jen o pár řádků dál Ježíš říká:

- ²⁶ *"Kdo přichází ke mně a nedovede se zřici svého otce a matky, své ženy a dětí, svých bratrů a sester, ano i sám sebe, nemůže být mým učedníkem. ²⁷ Kdo nenese svůj kříž a nejde za mnou, nemůže být mým učedníkem.* (L 14:26-27)

A tak se dnes společně radujme z toho milostivého Božího pozvání. Ale také – což je druhá strana mince - poctivě uvažujme nad tím, zda jsme v našem životě ochotni to jeho pozvání brát skutečně vážně. Amen.